

Qo'qon DPI

ILMIY XABARLAR

ISSN: 3030-3958

№ 4/2024

Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar

**Кокандский ГПИ.
Научный вестник**

№4/2024

Qo'qon DPI. Ilmiy xabarlar 2024 4-son

<p>УЎҚ 5/9(08) КБК 72я5 Қ 99</p>	<p>Bosh muharrir: Qo'qon davlat pedagogika instituti rektori D.Sh.Xodjayeva Mas'ul muharrirlar: Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor N.S.Jurayev Xalqaro hamkorlik bo'yicha prorektor N.A.Kadirova Mas'ul muharrir yordamchisi: Ilmiy-tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i D.O'rinboyev Nashr uchun mas'ul: O.Y.To'xtasinova- filologiya fanlari nomzodi, dotsent</p>
<p>MUASSIS: Qo'qon davlat pedagogika instituti</p> <p>Qo'qon DPI. ILMIY XABARLAR- НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК. Кокандский ГПИ. Jurnal bir yilda to'rt marta chop etiladi.</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiya agentligida 2020-yil 9-iyulda 1085 raqam bilan ro'yxatga olingan.</p> <p>Jumaldan maqola ko'chirib bosilganda, manba ko'rsatilishi shart.</p> <p>Bosishga ruxsat etildi: 2024-yil 29-iyun Qog'oz bichimi: 60x84 1/8 Ofset bosma, Ofset qog'oz. Adadi: 100 nusxa Buyurma №250 Muqova dizayni va original maket Qo'qon DPI tahririyat-nashriyot bo'limida tayyorlangan. "Poliraf Super Servis" MCHJ bosxonasida chop etildi. Manzil: Farg'ona shahar, Aviasozlar ko'chasi 2-uy.</p> <p>"Qo'qon DPI. Ilmiy xabarlar" ilmiy jurnali OAK Rayosatining 2021-yil 31- martdagi qarori bilan OAK ilmiy nashrlar ro'yxatiga kimyo, biologiya, filologiya, tarix hamda 2023-yil 5-maydagi №337/6 sonli Rayosat qarori bilan Pedagogika fan tarmoqlari bo'yicha milliy nashrlar sifatida kiritilgan.</p> <p>Tahririyat manzili: 150700, Qo'qon shahar, Turon ko'chasi, 23-uy. Tel.: (0373) 542-38-38. Cайт: www.kspi.uz journal.kspi.uz ISBN: 978-9943-7182-7-2 "CLASSIC" nashriyoti 2024</p>	<p>TABIIY FANLAR И.И.Гибадуллина, кандидат биологических наук, (РФ) Sh.S.Nomozov, texnika fanlari doktori, professor, akademik (O'ZB) V.U.Xo'jayev, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) I.R.Asqarov, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) A.A.Ibragimov, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) S.F.Aripova, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) Sh.V.Abdullayev, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) B.Yo.Abduganiyev, kimyo fanlari doktori, professor (O'ZB) A.E.Kuchboyev, biologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) M.T.Isog'aliyev, biologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) V.Yu.Isaqov, biologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) T.O.Turginov, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) A.M.Gapparov, kimyo fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) I.I.Oxunov, kimyo fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) (O'ZB) O.A.Turdiyev, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) G'.M.Ochilov, kimyo fanlari nomzodi, professor (O'ZB) B.No'monov, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB) M.Madumarov, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O'ZB)</p> <p>FILOLOGIYA FANLAR Huseyin Baydemir filologiya fanlari doktori, professor, (TR) И.А.Киселёва, доктор филологических наук, профессор (РФ) В.В.Борисова, доктор филологических наук, профессор (РФ) К.А.Поташова, кандидат филологических наук, доцент (РФ) Э.Р.Ибрагимова, кандидат филологических наук, доцент (РФ) S.Muhamedova, filologiya fanlari doktori, professor (O'ZB) G.Israilov, filologiya fanlari nomzodi, dotsent (O'ZB)</p> <p>IJTIMOIIY FANLAR Л.Г.Насырова, кандидат исторических наук, доцент (РФ) З.В.Галлямова, кандидат исторических наук, доцент (РФ) D.N.Abdullayev, tarix fanlari doktori (DSc), dotsent (O'ZB) M.Rahimov, tarix fanlari doktori (DSc), dotsent (O'ZB)</p> <p>PEDAGOGIKA FANLAR P.Ф.Ахтариева, кандидат педагогических наук, доцент (РФ) Н.Н.Масленникова, кандидат педагогических наук, доцент (РФ) Л.А.Максимова, кандидат педагогических наук, доцент (РФ) X.I.Ibragimov, pedagogika fanlari doktori, professor, akademik (O'ZB) B.X.Xodjayev, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB) B.S.Abdullayeva, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB) N.A.Muslimov, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB) N.M.Egamberdiyeva, pedagogika fanlari doktori, professor (O'ZB)</p>

OLIIY TA'LIM MUASSASALARIDA MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKIL ETISH VOSITALARI

*Quvondiqova Mohinur Ilhomiddin qizi
Andijon davlat pedagogika instituti tayanch doktoranti*

Annotatsiya: Maqolada oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'limni tashkil etishni takomillashtirish vositalari muhokama qilinadi. Talabalarning ta'lim jarayoniga ishtiyoqi va qiziqishini oshirish usullariga, shuningdek, bilimlarni samarali mustahkamlash va o'zlashtirish yo'llariga alohida e'tibor qaratilmoqda. O'quvchilarda olingan bilimlarni amaliyotda erkin qo'llash malakalarini shakllantirishga qaratilgan yondashuvlar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Motivatsiya, plagiat, muammoli ta'lim uslubi, ijodiy muhit, kazus, tatqiqot natijasi, iste'molchi, mezonlar.

СРЕДСТВА ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ В ВЫСШИХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ

Аннотация: В статье обсуждаются средства совершенствования организации самостоятельного обучения в высших учебных заведениях. Особое внимание уделяется способам повышения энтузиазма и интереса студентов к образовательному процессу, а также способам эффективного закрепления и усвоения знаний. Описаны подходы, направленные на формирование у учащихся навыков свободного применения полученных знаний на практике.

Ключевые слова: Мотивация, плагиат, проблемный метод обучения, творческая среда, казус, результат исследования, потребитель, критерии.

MEANS OF ORGANIZING INDEPENDENT LEARNING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract: The article discusses methods for improving the organization of independent learning in higher education institutions. Particular attention is paid to techniques for increasing students' enthusiasm and interest in the educational process, as

well as approaches for effectively consolidating and mastering knowledge. The article outlines strategies aimed at developing students' skills in freely applying acquired knowledge in practice.

Keywords: Motivation, plagiarism, problem-based learning method, creative environment, case study, research result, consumer, criteria.

Bugungi kunda talaba shahsi uchun mustaqil talimning o'quv protsesining yuklamasi sifatida belgilanib qolganligi, mustaqil talim mavzularini to'g'ridan-to'g'ri fan dasturidagi mavzular bilan bir hilligi, mustaqil ish mavzusining malum bir muammoga yonaltirilmaganligi balki aksariyat hollarda turli manbaalardan olinadigan tayyor materiallar orqali yoritilishi hamda mustaqil ishni amaliyotda tatbiq qilmaslik kabi holatlar talim sifati samaradorligining dolzarb muammolaridan biri. Chunki bugungi kunda talabalar uchun mustaqil talim faqatgina qo'shimcha ishdek namoyon bo'lmoqda. Talabalar mustaqil ishlarni aksariyat holatlarda avvalgi mustaqil ishlardan ko'chirish, internet tarmog'idan mavzuga oid tayyor materiallarni nushalash orqali amalga oshirmoqdalar.

Biz talaba shahsini shakillashtirishda ularning eng avvalo ijodiy izlanishga o'rgatish tadqiqot yoki uslubiy faoliyat bilan shug'ullanishga zamin yaratish, nutqini rivojlantirish, ijod qilish salohiyatini yahshilanishga erishishimiz joizdir.

Buning uchun oliy talimda oquv predmeti fan dasturini ishlab chiqishda mustaqil ishlar mavzularini quyidagi mezonlar asosida belgilash maqsadli bo'lar edi:

- Mustaqil ish mavzulari o'quv predmeti tayanch mavzularining bittasini yoki bir nechtasida yoritilgan malumotlar asosida echimi bor muammolarga tayangan holda tuzilishi.

- Konkret bir yoki kichik-kichik bir nechta muammolar ko'tarilishi, echim y'oTi profilaktikasi yoritilishi.

- Albatta tajriba, laboratoriya sinov yoki boshqa amaliyotga asoslanishi.

- Hulosa qismida o'zi uchun o'zlashtirgan bilimni qisqa lo'nda bayon etilishi.

- Kichik ihtiyo yoki kashfiyotlar (o'hshamagan bo'lsa ham) kiritilishi kabi qator qiziqarli faoliyatlar, misollar, masalalar va boshqalar. [3]

Talabalarga o'quv jarayonining amaliy, laborator va seminar mashg'ulotlarida turli kazuclar echimi, o'quv-texnologik vazifalarni yuklanishi, muammoli materiallarni echimini topish orqali uslubiy yangiliklar kiritilgan kichik mustaqil ishlarni belgilash bugungi kunda o'z samarasini bermoqda. Ta'lim berishning innovatsion uslublarini yaratish bilan birgalikda, mustaqil ta'lim olishning ham mavzuviy, ham uslubiy yondashuvini talabalarga erkin yoritish imkonini berish samaraliroq hisoblanadi.

Hozirgi vaqtda oliy o'quv yurtlarida ta'lim jarayonining asosiy qismi mustaqil ta'limga ajratilmoqda va bu talabalar bilimini baholashning asosiy ko'rsatkichi sifatida qaralmoqda. Shu sababli, ushbu maqola oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'lim jarayonini tashkil etishning innovatsion usul va vositalari mavzusiga bag'ishlangan. Ushbu maqolada birinchi navbatda mustaqil ta'limning nima ekanligi so'ngra mustaqil ta'limni tashkil etish shakllari va vositalari tasvirlangan. Talabalarning mustaqil ishlari xususiyatlariga ko'ra alohida muhokama qilinadi. Ta'lim jarayonida mustaqil ta'limning ahamiyati ilmiy va amaliy jihatdan asoslanadi. Mustaqil ta'limni tashkil etish yo'llari haqidagi mavjud materiallar asosida shakllantirilgan. Ma'lumki, bugungi kunda mustaqil ta'lim ustida ko'plab yangiliklar qilingan va talabalar uchun yanada foydali bo'lishi uchun zamonaviy, innovatsion usul va vositalar yo'lga qo'yilib kelinmoqda. Ammo shunga qaramay Oliy ta'lim tizimida hozirgi davr dolzarb masalasi-mustaqil ta'limni to'g'ri tashkil etish va uni amalga oshirishda tizimli ishlarni yo'lga qo'yish, talabalarni mustaqil ishlashga o'rgatish ijodiy va ijtimoiy faol, ijtimoiy-siyosiy hayotda mustaqil ravishda o'z o'rnini topa olish malakasiga ega bo'lgan kadrlarning yangi avlodini shakllantirish hisoblanadi. Shuning uchun ushbu maqolada talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etishda qo'llaniladigan zamonaviy shakllarning pedagogik muammolari, mustaqil ta'lim yuklanmasining talabalar uchun kamligi, topshiriqning osonligi (ya'ni qo'lda daftarga oddiy konspekt yoki refarat tayyorlash va kompyuter xizmatlaridan tayyorini sotib olish orqali tayyorlash) muammolari aytib o'tiladi. So'ngra, ularni innovatsion usul va vositalar yordamida hal qilish yo'llarini ochib berishga harakat qilinadi.

Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, bilimga bo'lgan ehtiyojini kuchaytirish, mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish orqali muammolarni hal etishga qodir salohiyatli mutaxassislarni tayyorlash oliy ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biridir. Xususan, iqtisodiyotimizning muhim tarmoqlarini jadal modernizatsiya qilish va texnologik jihozlash jamiyatimizning ustuvor yo'nalishi sifatida qaralayotgani jiddiy e'tiborni talab qiladi. Davlat ta'lim standartlari bo'yicha bakalavriat darajasini olish uchun umumiy malaka talablari bo'yicha tayyorlanadigan kadrlar o'z sohasi bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish, raqobatbardosh kasbiy tayyorgarlikka ega bo'lish, o'z ishini ilmiy asosda va mustaqil tashkil etish qobiliyatiga ega. bilim va ko'nikmalingizni oshiring. Oliy ta'lim tizimida ana shunday xususiyatlarga ega kadrlar tayyorlashda mustaqil ta'lim alohida o'rin tutadi

Ma'lumki, malakali kadrlar tayyorlashning muhim omillaridan biri kadrlar tayyorlash sifati va samaradorligini oshirishdir. Ta'lim sifati va samaradorligini oshirishda ta'limning zamonaviy uslublari, shakl va vositalari, o'yin texnologiyalari, muammoli ta'lim va mustaqil ta'lim muhim o'rin tutadi. Bu oliy ta'lim muassasalarida (OTM)

talabalarining mustaqil ta‘lim mazmunini rivojlantirish, uni tashkil etish va amalga oshirish uslublarini takomillashtirish bo‘yicha chuqur ilmiy-pedagogik izlanishlar olib borishni taqozo etadi.

Albatta, ko‘pgina oliy o‘quv yurtlarida talabalarining nazariy va amaliy jihatdan mustaqil bilim olishlari uchun katta imkoniyatlar yaratilgan. Biroq ko‘p hollarda ta‘lim jarayonida mustaqil ta‘lim ko‘nikma va malakalarini shakllantirish dolzarb pedagogik muammo sifatida qaralmayapti, mustaqil ta‘lim mazmunini tahlil qilish va ishlab chiqish zamonaviy nuqtai nazardan mos emas, yetarlicha e‘tibor qaratilmayapti. uni o‘rganish uchun to‘lanadi. samarali usullar, shakllar va vositalar. Shu va boshqa shu kabi savollar oliy ta‘lim muassasalarida bakalavriat tayyorlashda talabalarining mustaqil bilim olishini tashkil etish, amalga oshirish va nazorat qilishda qator pedagogik muammolar mavjudligini ko‘rsatadi.

Talabalarining mustaqil ishi kompetensiyani shakllantirishda asosiy o‘rin tutadi. Zero, bo‘lajak mutaxassisdan nafaqat bilim va ko‘nikmaga ega bo‘lish, balki ularni amalda qo‘llay bilish ham talab etiladi. Bunga o‘quvchilarni o‘quv jarayonidagi muammolarni mustaqil yechishga o‘rgatish orqali erishish mumkin [6]. Ana shu umumiy maqsaddan kelib chiqib, mustaqil ta‘lim bo‘lajak mutaxassislarni har qanday vaziyat va sharoitda o‘z intellektual salohiyatidan to‘liq foydalanishga, kerakli bilimlarni izlashga, amaliyotda qo‘llashga odatlantiradi. Muxtasar qilib aytganda, u sizni jamoat hayotida va ish joyida samarali, raqobatbardosh mutaxassis sifatida ishlashga tayyorlaydi. Talabalik davrida o‘qituvchi bilan hamkorlikda uning maslahati asosida mustaqil bilim olish ko‘nikma va malakalari shakllanadi. O‘quv rejasi, dastur va darsliklar o‘zlashtirildi. Ular kafolatlangan natijalarga erishish uchun amalda qo‘llashga o‘rgatiladi. Bu jarayonda iloji boricha o‘quvchining mustaqil faoliyatiga e‘tibor qaratish foydalidir. Oliy ta‘limda o‘z-o‘zini boshqarishning afzalliklaridan biri shundaki, talaba o‘quv dasturi va darsliklardan tashqari o‘z kasbi va mutaxassisligiga oid bilimlarni izlab, boyitishi mumkin. Bu esa, o‘z navbatida, tashabbuskor, ijodkor, xayolparast kadrlarning shakllanishiga olib keladi. O‘z-o‘zini boshqarish talabalar o‘rtasida ijobiy raqobatni keltirib chiqaradi. Bir-biridan o‘rganish orqali ular o‘z aqlarini, kuchlarini va vaqtlarini foydali ishlarga yo‘naltiradilar. Turli tanlovlarga tayyorgarlik ko‘rish, ilmiy olimpiadalarda qatnashish va g‘oliblikka intilish, ilmiy-ijodiy ko‘rgazmalarda qatnashishda o‘quvchilar iste‘dodining noma‘lum qirralari ochiladi. O‘quvchining o‘ziga bo‘lgan ishonchi, aql-zakovati, qobiliyati ortadi.

Bugungi kunda oliy ta‘lim tizimida mustaqil ta‘lim soatlari ulushini kamligi, talabalarda mustaqil ta‘lim olish, tanqidiy va ijodiy fikrlash, tizimli tahlil qilish, tadbirkorlik ko‘nikmalarini qobiliyati, kompetensiyalarni kuchaytirishga qaratilgan

metodika va texnologiyalarni joriy etish zamon talabiga mos kelmasligi asosiy muammolar qatoriga kiradi.

SHunday ekan, oliy ta'lim tizimida mustaqil ta'lim soatlari ulushini oshirish, talabalarda mustaqil ta'lim olish, tanqidiy va ijodiy fikrlash, tizimli tahlil qilish, tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish, o'quv jarayonida kompetensiyalarni kuchaytirishga qaratilgan metodika va texnologiyalarni joriy etish, o'quv jarayonini amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga yo'naltirish, bu borada o'quv jarayoniga xalqaro ta'lim standartlariga asoslangan ilg'or pedagogik texnologiyalar, o'quv dasturlari va o'quv-uslubiy materiallarni keng joriy etish bugungi kunning asosiy vazifalaridan biridir.

Zamonaviy sharoitda ta'lim jarayonining barcha imkoniyatlariga ko'ra shaxsni rivojlantirish, ijtimoiylashtirish va unda mustaqil, tanqidiy, ijodiy fikrlash qobiliyatlarini tarbiyalashga yo'naltirilishi talab qilinmoqda. YUksak malakali mutaxassislarni iste'molchilar talablariga qarab tayyorlanishi, talabalarni tanlagan ixtisosliklari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirilishi mustaqil ravishda bilim olishga va amaliy faoliyatga o'rgatilishi ta'minlanishi kerak.

Mustaqil talimning sirtqi bo'lim talabasi tomonidan amalga oshiriladigan qismi esa mutlaqo boshqa, yani mazkur faoliyat talabaning bilim olishi uchun asosiy manba hisoblanadi. Sirtqi bo'lim talabasi fanning asosiy qismini ainan mustaqil tarzda o'rganishi lozim. Talabalarning mazkur faoliyatini onlayn tarzda doimiy nazoratini tashkil etish kelajakda masofaviy ta'limning rivojlanishiga ko'mak beradi.

Xulosa o'rnida, talabaning psixologik, pedagogik, metodik adabiyotlar, dissertatsiya tadqiqotlarini tahlil qilishi, uning bilim darajasini sinash natijalari shuni ko'rsatmoqdadiki, mustaqil ishlarni tashkil qilish uchun quyidagi vazifalarni oldinga qo'iysh talab etiladi:

1. Mustaqil ishlarda talabalarga qiziqish va unga bo'lgan ehtiyojni shakllantirish.
2. Talabalar mustaqil talim faoliyati bo'yicha ko'nikma va mahoratga ega bo'lishlariga erishish.
3. Talabalar o'zlarining mustaqil ishlarini kamchiliklarni bartaraf etishda o'z vaqtida yordam ko'rsatish.
4. Talabalar mustaqil ishini tashkil qilish uchun zaruriy uslubiy materiallarni ishlab chiqish.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Д.У. Закиров (2021). КЛАСТЕРНАЯ МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ ПО РАЗВИТИЮ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ. Academic research in educational sciences, 2 (CSPI conference 1), 72-78.

2. Закиров, Д. У., & Нурметов, Х. С. (2021). ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА ОСНОВНОЙ ИСТОЧНИК ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ. Academic research in educational sciences, 2(Special Issue 2).
3. ПРИРОДНЫЕ УСЛОВИЯ ТЕРРИТОРИЙ ПРИАРАЛЬЯ (НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН) Рамазонов Б.Р., Файзиев В.Б., Закиров Д.У. В сборнике: Молодежный агрофорум - 2021. Материалы Международной научно-практической интернет-конференции молодых ученых. под общ. ред. Н. Ю. Бармина. Нижний Новгород, 2021. С. 54-57.
4. Татаева, Д. А., & Закиров, Д. У. (2021). ЭФФЕКТЫ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ, ЭКСКУРСИЯ ДЕТЕЙ К ПРИРОДЕ. Academic research in educational sciences, 2(12), 1413-1418.
5. Алланазарова, И., & Закиров, Д. (2021). ЭФФЕКТИВНЫЕ СПОСОБЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ 3D-ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПРОВЕДЕНИИ ЗАНЯТИЙ КУРСА: «АНАТОМИЯ ЧЕЛОВЕКА» В ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗАХ. Academic research in educational sciences, 2(11), 404-411.
6. Турсунова, Н. М., Аманов, Б. Х., & Закиров, Д. У. (2021). PHASEOLUS VULGARIS L. ТУРИГА МАНСУБ МАХДЯЛИЙ ВА ХОРИЖИЙ НАМУНАЛАРНИ ДУРАГАЙЛАШ ВА БОШЛАНЕИЧ МАНБАЛАРИНИ ЛАБОРАТОРИЯ ШАРОИТИДА УНУВЧАНЛИГИ АНЎЦЛАШ. Academic research in educational sciences, 2(8), 506-511.

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA	
ZAMONAVIY MAKTABLARDA ADABIYOT O‘QITISHNING O‘ZIGA XOS JIHATLARI <i>Duschanova Nilufar Sabirbayevna</i>	4
ILTIFOTNI IFODALOVCHI NUTQ AKTLARINI O‘QITISHDA QO‘LLANILADIGAN AUTENTIK TA‘LIMiy O‘YINLAR VA INTERAKTIV MASHG‘ULOTLARNING TAVSIFI <i>Sadikov Erkin Tursunovich</i>	12
TALABALARDA VATANPARVARLIKNI RIVOJLANTIRISH: ARTPEDAGOGIKANING DIDAKTIK IMKONIYATLARI <i>Madaliyev Raxmiddin Ismoilovich</i>	18
EKOHUQUQIY MADANIYATNI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING O‘RNI <i>Shodmonov Furqat Abdimumin o‘g‘li, Salimova Shaxnoza Lutfillo qizi</i>	27
TA‘LIM JARAYONIGA INKLYUZIV TA‘LIMNI TARG‘IB QILISH ASOSLARI <i>Valixanova Nigora Abdukaxxorovna</i>	32
BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHILARINI IQTIDORLI O‘QUVCHILAR BILAN ISHLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH <i>Sanobar Abdullayeva Ibadullayevna</i>	40
BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARIDA MATNNI O‘QIB TUSHUNISH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI <i>Eshmatova Umida Abdupayez qizi</i>	45
BO‘LAJAK PEDAGOGLARNING ANTIKORRUPSION KOMPETENTLIGINI «HALOLLIK VAKSINASI» ASOSIDA RIVOJLANTIRISH METODIKASI <i>Isroilov G‘olib Rashidovich</i>	52
MAKTABGACHA TA‘LIM MUASSASALARI TARBIYALANUVCHILARIDA EKOLOGIK MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH USULLARI <i>Abdunazarov Lutfillo Mamanovich</i>	64
THE ROLE OF AGE IN CRITICAL PRAXIS IN L2 ACQUISITION <i>Irgashova Guzal Abdumajidovna</i>	69
SAMARQAND SHAHRIDA JOYLASHGAN AVLIYO ALEKSIY SOBORI QURILISHI TARIXI <i>Abduvohidov Dilshod Narbotirovich</i>	77
TEACHING READING FOR BEGINNERS <i>Ataxojayev Toxirjon Maxmudjonovich</i>	81
DUDUQLANISHNI BARATARAF ETISHDA CHEVELOVA METODIKASIDAN FOYDALANISH ASOSLARI <i>Babayeva Azizabonu Hamidjon qizi</i>	87
DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL LEXICAL UNITS OF THE UZBEK LANGUAGE <i>Gulmira Ergasheva</i>	92
FIZIKA FANIDAN O‘QUVCHILARNI FAN OLIMPIADALARGA TAYYORLASHNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI <i>Abbaz Kunnazarov Bisenbaevich</i>	98
CHET TILI O‘QITISH METODIKASI VA KOMMUNIKATIV YONDASHUV <i>Ganiyeva Dildoraxon Azizovna</i>	102

HAMKORLIK ASOSIDA IJODKORLIK VA KREATIVLIKNI RIVOJLANTIRUVCHI TEXNOLOGIYALAR <i>Nishanova Aziza Mirzaxmadovna</i>	108
AUDITORIYADAN TASHQARI MASHGULOTLAR JARAYONIDA AMALIY SAN’AT FANLARINI RAQAMLASHTIRILGAN TA’LIM RESURLARIDAN FOYDALANIB O’QITISH TEXNALOGIYALARI <i>Ikromov Muhammad-Anasxon Xakimjon o‘g‘li</i>	115
MUSIQA TA’LIM O’QITUVCHISINI KASBIY PEDAGOGIK TAYYORLASH SIFATINI OSHIRISH <i>Shermatova Xurshida Karimovna</i>	122
O‘QISH SAVODXONLIGI KITOBIDAGI MUALLIFLAR IJODINI O‘QUVCHILARGA O‘RGATISHDA DIDAKTIK O‘YINLARDAN FOYDALANISH <i>Zulfiyaxon To‘ychiyeva Abdulxamid qizi</i>	127
TEXNIKA YO‘NALISHI TALABALARIGA MUTAXASSISLIK FANLARINI XORIJIY TILLAR, HUSUSAN INGLIZ TILI BILAN INTEGRASIYALASHNING AHAMIYATI <i>Ismatullayeva Durdona Amandjonovna</i>	132
PROBLEMS OF EARLY LEARNING OF FOREIGN LANGUAGES <i>Khidirova Umida Islom kizi</i>	144
KOMPETENSIYA, PRAGMATIK KOMPETENSIYANING MOHIYATI VA MAZMUNI <i>Abdullayeva Nargiza O‘ktamovna</i>	149
MUSIQIY MEROS VA IJODKORLIK: BOSHLANG‘ICH TA’LIMDA XALQ MUSIQASIDAN FOYDALANISH TAJRIBASI <i>G.S.Kaxarova</i>	155
OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA SHAXSIY RIVOJLANISH TIZIMINING TAHLILI <i>Po‘latov Laziz Azamat o‘g‘li</i>	161
O‘ZBEK TILINI IKKINCHI TIL SIFATIDA O‘QITISHGA ZAMONAVIY YONDASHUV <i>Mamatxonova Moxichexraxon Ubaydullo qizi</i>	167
BO‘LG‘USI TARIX O‘QITUVCHILARIDA TARIX FALSAFASINING ZAMONAVIY KONSEPSIYALARIGA DOIR BILIMLARNI RIVOJLANTIRISH TIZIMINING AMALIYOTDAGI HOLATI <i>Anvarjonov Ahrorjon Ahadjon o‘g‘li</i>	173
ПОВЫШЕНИЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ, ОБУЧАЮЩИХСЯ ТУРИЗМУ, ПОСРЕДСТВОМ ОБУЧЕНИЯ (TBLT) <i>Mahliyo Akhmedovna Bakhronova</i>	179
VIRTUAL PLATFORMALAR YORDAMIDA TARJIMAGA O‘RGATISH MASALALARI <i>Kurbonova Nargiza Samadovna, Sadiqova Gulsanam</i>	185
AQLI ZAIF BOLALAR XOTIRA XUSUSIYATLARINI ERTAK TERAPIYA ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNI TADQIQ QILINISHI <i>Qo‘chqarova O‘g‘iljon Umar qizi</i>	191
TURLI TIZIMGA XOS TILLARDA YUZAGA KELUVCHI QARAMA-QARSHILIK IFODALOVCHI STILISTIK FIGURALAR TADQIQI BO‘YICHA TURLI FANLAR METODI BILAN YONDASHISH PRINSIPLARI <i>Axmadjonov Avazbek Akmaljon o‘g‘li</i>	196

ADABIYOT DARSLARIDA O‘QUVCHILARDA MILLIY VA UMUMMADANIY

204	QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISHDA XALQ OG‘ZAKI IJODINING O‘RNI („Uch og‘a – ini botirlar” ertagi misolida) <i>Haydarova Dilnozaxon Elmurot qizi</i>	210
	TIBBIY TA‘LIM TALABALARINI DIFFERENSIAL YONDOSHUV ASOSIDA O‘QITISHNING PSIXOLOGIK - PEDAGOGIK ASOSLARI <i>Kodirova Muxabbat Matkarim qizi</i>	217
	BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QITUVCHILARINING IJODKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING DASTURIY-MEODIK TA‘MINOTINI TAKOMILLASHTIRISH <i>Xoshimova Feruzaxon Baxodirovna</i>	222
	METHODOLOGY OF COLLABORATIVE TEACHING OF SPECIALIZED SUBJECTS IN A 4+2 SYSTEM: A CASE STUDY IN PRIMARY EDUCATION <i>Tahirova Makhbubakhan Shuhrat kizi</i>	230
	BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNING KASBIY KOMPETENSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI <i>Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi</i>	236
	BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING O‘QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA LUG‘AT BOYLIGINI OSHIRISH <i>S.Ismoilova</i>	242
	OLIY TA‘LIM MUASSASALARIDA BO‘LAJAK PEDAGOGLARNING MEDIKOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRUVCHI OMILLAR <i>Ulmasova Nodira Mashrabovna</i>	248
	BOSHLANG‘ICH SINIFDA TABIIY FANLARNI STEAM TA‘LIM TEXNOLOGIYASI ASOSIDA O‘QITISHDA EVRISTIK METODDAN FOYDALANISH <i>Ismatillayeva Yodgora Abduvahob qizi</i>	
	UMUMTA‘LIM MUASSASALARIDA EKOLOGIK TA‘LIM-TARBIYA BERISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI VA USULLARI <i>Abdunazarov Lutfillo Mamanovich</i>	254
	INTERFAOL O‘YIN TURLARI VA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING NUTQINI RIVOJLANISHDA FOYDALANISH XUSUSIYATLARI <i>Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi</i>	260
	TALABALARDA KASBIY-IJODIY KOMPETENSIYALARINI, QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MUHIM JIHATLARINI (METODLAR) MISOLIDA TUSHINTIRISH <i>Qodirov Xasanboy Oribjonovich</i>	267
	AXBOROT KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALAR SOHASIDA, SUN‘IY INTELLEKT VA DASTURIY INJENERINGI YUNALISHI TALABALARINI KASBIY KOMPETENSIYALARINI ILMIY TAXLIL QILISH YO‘LLARI <i>Qodirov Xasanboy Oribjonovich</i>	273
	TALABALARDA KASBIY-IJODIY QOBILIYATLARNI RIVOJLANTIRISHNING USUL VA VOSITALARI <i>M.K.Bakiyeva</i>	280
		288

MENEJMENT TA'LIM YO'NALISHI TALABALARIGA INGLIZ TILINI O'RGATISHDA INTEGRALLASHGAN MASHQLAR SISTEMASINING AHAMIYATI <i>Murtazayeva Aisafar Bazarkulovna</i>	296
ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕРАКТИВНЫХ ПЛАТФОРМ И ПРИЛОЖЕНИЙ В УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА <i>Мустафоев Бобур Нодирали угли, Сафарова Зулфия Каримовна</i>	303
CONCEPTUAL PRINCIPLES OF ACADEMIC LISTENING <i>Khodjakulova Nargiza Khosiyatkulovna</i>	308
21 ASR KO'NIKMALARI 4K TAMOYILI ASOSIDAO'QITISH TEXNOLOGIYASI <i>Narkulov Ulug'bek Mamadaliyevich</i>	322
NEMIS TILI FANLARIDA METODLARDAN FOYDALANISH <i>Khatamkulova Shokhista Sayidakhmedovna</i>	327
DEVELOPMENT OF WRITTEN SPEECH OF HIGH SCHOOL STUDENTS <i>Goyibova Nigora Murod qizi</i>	333
NOFILOLOGIK YO'NALISHLARDA CHET TILINI O'RGANISHDA CLIL USULIDAN FOYDALANISH <i>O. Torebaeva</i>	340
A PARADIGM SHIFT IN TEACHING LISTENING: FROM PASSIVE RECEPTION TO ACTIVE SKILL DEVELOPMENT IN LANGUAGE ACQUISITION <i>Musayeva Nozima Esaxonovna</i>	344
KORREKSION ISHLARNI SAMARALI TASHKIL ETISHDA O'QITUVCHI-LOGOPEDNING XAMKORLIK ISHLARINING AHAMIYATI <i>Maxmudova Madinaxon Sobirxonovna</i>	351
XORIJIY METOD VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYA QILISH: NAZARIY YONDASHUVLAR VA PRINSIPLAR. <i>Soliyev Oybek Soxibjon o'g'li</i>	357
TIBBIY TA'LIM TALABALARINI KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLILIKNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI <i>Ergasheva Shahlo Po'latovna</i>	362
NUTQ KAMCHILIKLARNI BARTARAF ETISHDA NAFAS VA ARTIKULYATSION MASHQLARNING AHAMIYATI <i>Havodullayev Murodjon Habibullo o'g'li</i>	367
SOG'LOM VA IMKONIYATI CHEKLANGAN BOLALARNING BIRGALIKDA TA'LIM Olishini ta'minlashning xuquqiy asoslari <i>Maxmudov Xurshid Shuxratovich</i>	371
O'QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK USUL VA USLUBLARDAN FOYDALANISHNING O'ZIGA XOSLIGI <i>Raxmanov Abror Hakimjon o'g'li</i>	376
TALABA JAMOATCHILIK NAZORATINING TA'LIM JARAYONIDAGI AHAMIYATI VA UNING TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDAGI ROLI. <i>M.SH.Alimova</i>	380
O'QUVCHILARNI KASBIY IJTIMOYILASHUV FAOLIYATIGA TAYYORLASH <i>Maxkamova Dilafruz Aliyevna</i>	389
ТАБЛИИМДА ГЕЙМИФИКАЦИЯНИНГ НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ ВА УСУЛЛАРИ <i>Axmadaliyeva Dildora Raxitdinovna</i>	395
YOSHLARNI MA'NAVIY KAMOL TOPTIRISHDA HADISLARNING AHAMIYAT	404

<i>smoilova Gulbahor A‘zamovna, Otaboyeva Dilafruz Nusratullayevna</i>	
OLIY TA‘LIM TALABALARIDA IQTISODIY-HUQUQIY MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHNING RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASI HAMDA XALQARO MIQYOSDA O‘RGANILGANLIGI <i>Gafurova Nigoraxon Ilxomovna</i>	410
BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNI RAQAMLI TA‘LIM RESURSLARINI YARATISH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRUVCHI TEXNOLOGIYALARI <i>Yusupova Nazokatxon Vahobxon qizi</i>	417
TALABALARDA INFORMASION-ANALITIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHDA MEDIA VA AXBOROT SAVODXONLIGINING O‘RNI <i>Baydjanov Bekzod Xaitboyevich</i>	420
TADQIQOTCHILIK KOMPETENSIYALARINI KOGNITIV FAOLIYAT ASOSIDA SHAKLLANTIRISHGA OID YONDASHUVLAR <i>Usmonova Gulshoda Ikromjon qizi</i>	428
BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARDA SOG‘LOM TURMUSH TARZI MADANIYATINING RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI <i>Ubaydullayev Raximjon Murodilovich</i>	435
MAKTABGACHA TA'LIMDA EKOLOGIK TARBIYA BERISHDA INNOVATSION METODLAR <i>Gulnora Radjabova</i>	443
BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARINI VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH <i>No‘manova Ma‘rifat Abdillayevna</i>	451
INKLYUZIV TA‘LIM SHAROITIDA KOXLEAR IMPLANTLI BOLALARNI TALAFFUZI USTIDA ISHLASH <i>Raximova Xurshidaxon Sadikovna</i>	457
BILISH JARAYONLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI ESHITISHIDA NUQSONI BO‘LGAN BOLALARDA MATEMATIK KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH <i>Raxmatova Shirin Nig‘mon qizi</i>	464
READ ALOUD TECHNIQUE FOR IMPROVING READING COMPETENCE <i>Axmedova Matlubaxon Ibragimdjоновna, Rakhmonalieva Gullolakhon Abduvokhid qizi</i>	469
TALABALARINI IJTIMOIIY-MADANIY O‘ZGARISHLARGA MOSLASHISH MALAKALARINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI <i>Vorisova Barnoxon Olimovna</i>	477
UMUMTA‘LIM MAKTABLARIDA O‘QUVCHILARNING MATEMATIKAGA KOGNITIV QIZIQISHLARINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYASI <i>Abduraxmonov Umidjon</i>	481
THE ROLE OF NEUROPEDAGOGY IN TEACHING PRIMARY CLASS STUDENTS TO READ AND UNDERSTAND TEXT <i>Sotivoldiyeva Sarvinoz</i>	487
FALSAFA TA‘LIMI ORQALI TALABALARDA ILMIY DUNYOQARASHNI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY ZARURIYATI VA PEDAGOGIK IMKONIYATLARI <i>Satvoldiyev Faxriddin akbarali o‘g‘li</i>	494
ANDROGOGIK YONDASHUV ASOSIGA QURILGAN O‘YIN TEXNOLOGIYASINING AFZALLIKLARI	499

<i>Sattorova Shaxlo Axadovna</i>	
TALABALRADA KASBIY DEFORMATSIYANI OLDINI OLISHNI PEDAGOGIK IMKONIYATLARI	
<i>Turdiyeva Shoxidaxon Anvardjanovna</i>	505
TALABALARNING XALQARO PEDAGOGIK ATAMALAR HAQIDAGI TUSHUNCHALARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI	
<i>Rasulova Dilafruzxon Sharobiddin qizi</i>	512
TALABALARDA KIMYOVIIY MODIFIKATSIYALASH KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH	
<i>Bo‘riboyev Aziz Abdumannonovich</i>	517
TANQIDIY FIKRLASH KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH	
<i>Yuvashov Sherzod Ulmasovich</i>	525
KORRUPSION XULQ-ATVORG A MOYILLIKNI O‘RGANISH ASOSIDA BO‘LAJAK PEDAGOGLARDA ANTIKORRUPSION KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH	
<i>Isroilov G‘olib Rashidovich</i>	530
TARBIYAVIIY QADRIYATLAR ASOSIDA MA‘NAVIIY-AXLOQIIY TARBIYANI SAMARALI TASHKIL ETISH SHAKLLARI VA METODLARI	
<i>Ortiqova Nargiza Akramovna</i>	535
THE IMPACTS OF TEACHING AND LEARNING NATURAL SCIENCE THROUGH CLIL	
<i>Kuralov Kakhramon Zayniddin ugli</i>	542
VIRTUAL MUZEYLAR VOSITASIDA TARIX FANI O‘QITUVCHILARI MALAKASINI OSHIRISHNING PEDAGOGIK MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH IJTIMOIIY-PEDAGOGIK ZARURIYAT SIFATIDA	
<i>To‘ranazarova Muxlisaxon Davlatjon qizi</i>	548
USE OF INNOVATIVE METHODS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN GRAMMAR TEACHING IN HIGHER GRADES	
<i>Imamaliyeva Gulnoza Ulugbekovna</i>	553
O‘QUVCHILARDA BADIIIY ASARNI ANGLASH DARAJASINI OSHIRISH ASOSLARI	
<i>Tojiyeva Xolida Baxtiyorovna</i>	557
BO‘LAJAK BO‘SHLANG‘ICH TA‘LIM O‘QITUVCHILARI HAYOTIDA MEDIA TA‘LIM FUNKSIYALARI	
<i>Xalillayeva Go‘zaloy Mo‘minjon qizi</i>	563
O‘QUVCHILARNI KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASH STRATEGIYASINI LOYIHALASHDA DIGITAL PROJECT (RAQAMLI LOYIHA) METODIDAN FOYDALANISH	
<i>Xasanov Mansur Abrarovich</i>	569
BO‘LG‘USI PEDAGOGLARNI YETUK KADR BO‘LIB YETISHISHIDA KASBIY IDENTIFIKATSIYANI O‘RNI	
<i>Bazarov Xayotbek Ne‘matovich</i>	576
OLIIY O‘QUV YURTI TALABALARINING TANQIDIY FIKRLASH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	
<i>Yulduz Haytanova Zafarjon qizi</i>	580
BO‘LAJAK OFITSERLARNI O‘QITISH JARAYONIDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK IMKONIYATLARI	
<i>Alimardonov Zohid Shukurillaevich</i>	586

FANLARARO INTEGRATSIYA VA ZAMONAVIY XONANDALIK SINFI O‘QITUVCHILARINI SHAKLLANTIRISH <i>Mamajonova Dildoraxon Abduraxmonovna</i>	591
USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENGLISH CLASSES <i>Botirova Zebo Hakimjon kizi</i>	596
ОСОБЕННОСТИ ДЕТСКО-РОДИТЕЛЬСКИХ ОТНОШЕНИЙ В СЕМЬЯХ, ВОСПИТЫВАЮЩИХ ДЕТЕЙ-ИНВАЛИДОВ <i>Абдуллаева Шахноза Кадамбаевна</i>	601
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КЕЙС-ТЕХНОЛОГИИ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ <i>Ахмедова Мукаддас Ходиметовна</i>	608
PEDAGOGIKA OILY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARIDA TADBIRKORLIK KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH <i>Radjabova Gavxar Umarovna, Muxtorov Dodomuxtor Toxirzoda</i>	614
ПЕРСПЕКТИВЫ ПРИМЕНЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ИССЛЕДОВАНИИ МЕЖЛИЧНОСТНЫХ ОТНОШЕНИЙ И ЭМОЦИОНАЛЬНОЙ ДИНАМИКИ <i>Мирзабдуллаева Дилхумор Эркиновна</i>	620
TA'LIM TIZIMIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN INTEGRATIV MAQSADLARDA FOYDALANISH <i>Jumanov Axmadjon Mirzayevich, Xudaberdiyev Jaloldin Xasanovich</i>	627
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ РКИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ <i>Тевосян Г.А</i>	633
BIOLOGIYA O‘QITISH METODIKASIDA TALABALARNING MUSTAQIL TA'LIM Olishini NAZORAT QILISH USULLARI <i>Ne'matov Azimxon Hamidjon o'g'li</i>	638
БОШЛАНҒИЧ СИНФ ОНА ТИЛИ ТАЪЛИМИДА УЗВИЙЛИКНИ ТАЪМИНЛАШДА АЛГОРИТМИК МАШҚЛАР ВА УЛАРНИНГ ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИ <i>Ризаева Мафтуна Холмурод қизи</i>	643
SIFARTLI TA'LIM JARAYONITASHKIL ETISHDA TARBIYA USULLARINI TO'G'RI TANLASHNING AHAMIYATI <i>Raxmankulova Nafisa Xasanovna</i>	649
INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TALABALARDA HARBIY-VATANPARVARLIK FAZILATINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK MODEL <i>X.Y.Mirzakarimov</i>	656
KIMYO TA'LIMIDA SABAB-OQIBAT MUNOSABATLARINI O'RNATISH KO'NIKMALARINING O'RNI <i>Qodirova Musharraf Azamovna,</i>	665
INFORMATIKANI O'QITISHDA TALABALAR FAOLLIGINI RIVOJLANTIRISH <i>Kamalov Azamat Farxodovich</i>	669
KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK TALABALARNING KASBIY VA AXLOQIY MADANIYATINI RIVOJLANTIRISH <i>Sultonov Sherzod Elmuratovich</i>	673
TA'LIM TIZIMIDA MILLIY TARBIYANI AMALGA OSHIRISH IMKONIYATLARI <i>Abdullayeva Arofatxon Abduvaxobovna</i>	681
MATEMATIKA FANINI O'QITISHDA PYTHON DASTURLASH TILINI QO'LLASH	687

<i>Pirekeev Jandulla Xamidullaevich</i>	
AKADEMIK LITSEY O‘QUVCHILARIGA PYTHON DASTURLASH TILINI O‘RGANISH METODIKASI	
<i>Pirekeev Jandulla Xamidullaevich</i>	691
O‘ZBEKISTONDA OLIY TA’LIM SIFATINI OSHIRISH VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	
<i>Radjabova Gavxar Umarovna, Po‘latova Dilnozaxon Xasanovna</i>	695
REFORMS IN ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES EDUCATION: NEW METHODS AND TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH	
<i>Razikova Dilfuza Salixovna</i>	701
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПУТЕЙ ФОРМИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ ПО ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ЦИФРОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ В ОБРАЗОВАНИИ	
<i>Устаджалилова Хурида Алиевна</i>	707
ПЕДАГОГИКАДА КРЕАТИВЛИК КОНЦЕПЦИЯСИ: АНЪАНАВИЙ УСУЛЛАРДАН 4К-КОМПЕТЕНЦИЯЛАРНИ ЖОРИЙ ЭТГАН ҲОЛДА ЗАМОНАВИЙ ЁНДАШУВЛАРГАЧА	
<i>Нематжоновна Юлдуз Уткировна, Шукурова Шахризода Махмудовна</i>	714
ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ ПРЕДМЕТА МЕДИЦИНСКОЙ БИОЛОГИИ. ОБЩЕЙ ГЕНЕТИКИ	
<i>Таджибаева Дилафруз Рахмонбердиевна</i>	725
MILLIY MEROS VA QADRIYATLARNING GEOGRAFIYA DARSLARIDA O‘QITILISHI	
<i>O.M.Qo‘ziboyeva, A.Boratov</i>	732
SHAXMAT - AQL, TAFAKKUR VA G‘OYALAR ULG‘AYADIGAN MAYDON	
<i>Teshaboyeva Feruzaxon Raximovna</i>	738
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПРЕПОДАВАНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО	
<i>Хамдам-Зода Лейла Хасановна</i>	742
TA’LIM JARAYONIDA NUTQIY VA SENSOR IMKONIYATLARNI RIVOJLANTIRISH KO’RISHIDA NUQSONI BOR BOLALARNI IJTIMOIIY HAYOTGA MOSLASHTIRISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA	
<i>Teshaboyeva Feruza Raximovna</i>	748
TARIXIYLIK PRINSIPINING MOHIYATI VA MAZMUNI	
<i>Yuldoshev Utkir Jumaquzievich</i>	753
FIZIKA LABORATORIYA MASHG‘ULOTLARIDA VIRTUAL TAJRIBALAR YORDAMIDA AMALIY KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH	
<i>U.S.Ismoilov</i>	758
PROAKTIV YONDASHUVNING MOHIYATI VA PEDAGOGIK ASOSLARI	
<i>Qodirova Nazokat Zokirjonovna</i>	765
EKOLOGIK TA’LIMNING MAZMUNI VA VAZIFALARI, PROAKTIV YONDASHUV ASOSIDA	
<i>Qodirova Nazokat Zokirjonovna</i>	771

TALABALARDA O‘RGANISH STRATEGIYASI VA TEXNIKASINI RIVOJLANTIRISH YAXLIT PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA <i>Negmatova Aropat</i>	776
ИСТОРИЯ ВОЗНИКНОВЕНИЯ ОВОЩЕВЕДЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ <i>Жалолов Шухрат Усманович</i>	784
O‘ZBEKISTONDA YOSHLARDA TINCHLIK MADANIYATINI YUKSALTIRISH HOLATI VA DINAMIKASI <i>Ilimjon Abduhamjonovich Abdumalikov</i>	790
TA’LIMDA IJTIMOIIY SHERIKLIK TUSHUNCHASINING ILMIY MAZMUNI <i>Ismailov Sarvarbek Anvarbekovich</i>	797
JAMOAT XAVFSIZLIGIGA QARSHI JINOYATLARNI TERGOV QILISHNING KRIMINALISTIK JIHATLARI <i>Jalolov Sherzod Rustamovich</i>	805
XALQARO KORPORATSIYALARNING UGLEROD IZINI KAMAYTIRISHGA YO’NALTIRILGAN VAZIFALARI. <i>Xusanova Zulfiya Raxmatullayevna, Uzakova Muborak Azizbek qizi</i>	812
OLIIY TA’LIM MUASSASALARIDA MUSTAQIL TA’LIMNI TASHKIL ETISH VOSITALARI <i>Quvondiqova Mohinur Ilhomiddin qizi</i>	823
UMUMTA’LIM MAKTABLARI DIREKTORLARIDA LIDERLIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMLARI <i>Burhonxo‘jaeva Xushnamo Madaminovna</i>	829
КОПИНГ СТРАТЕГИИ КАК ФАКТОР РЕШЕНИЯ ПРОБЛЕМЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ САМОРЕГУЛЯЦИИ И МЕХАНИЗМ САМООБОРОНЫ <i>М.Р.Киёмхужаева</i>	834
OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI IZCHIL KUZATISH UCHUN TA’MINOT ZANJIRIDA BLOCKCHAIN TEXNOLOGIYASI QO‘LLASH. <i>Ro‘zimov Bahromjon Baxodirjonovich</i>	843
O‘QUVCHILARNI MEHNATGA TARBİYALAB, KASB-HUNARGA O‘RGATISHDA MUTAFAKKIRLARNING QARASHLARI <i>Rapikov Ibrayimjon G'aniyevich</i>	854
BOSHLANG‘ICH SINFI ONA TILI DARSLARIDA MATN USTIDA ISHLASHDA PIRLS TOPSHIRIQLARIDAN FOYDALANISH METODIKASI <i>G‘ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	861
ФОРМИРОВАНИЕ И ПРИМЕНЕНИЕ КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ СТУДЕНТОВ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ И ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ <i>Раимжанова Махбуба Номановна</i>	865

AMALIY MAZMUNDAGI TOPSHIRIQLAR YORDAMIDA MAKTAB KIMYO DARSLIGI MAZMUNINI STEAM YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH <i>G‘opirov Kamoldin G‘opirovich</i>	872
“AS-SULTON” OZIQ-OVQAT QO‘SHILMASINING MIKROBIOLOGIK TAXLILI HAMDA YALLIG‘LANISHGA QARSHI FAOLLIKLARINI ANIQLASH <i>Ibrohimjon Rahmonovich Asqarov, Maxsadbek Mo'ydinovich Xojimatov, Dilnoza Sultonmurodovna Xojimatova</i>	877

Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar 2024 4-son
**«Qo‘qon DPI. ILMIY XABARLAR» JURNALIDA CHOP ETILADIGAN MAQOLALARGA
QO‘YILADIGAN
TALABLAR:**

1. Jurnal tahririyatiga taqdim etilayotgan maqolaga:

a) ekspert hayati dalolatnomasi – 2 nusxada;

b) maqola yozilgan ilmiy yo‘nalish bo‘yicha tahrir hay‘atiga kiritilgan fan doktori hamda filolog mutaxassis imzolagan (imzo tegishli tartibda tasdiqlangan bo‘lishi lozim) taqriz-tavsiya ilova qilinadi.

2. Maqolalar o‘zbek, rus yoki ingliz tillarida yozilgan bo‘lishi mumkin.

3. Maqola qaysi tilda yozilishidan qat‘iy nazar unga uch til – o‘zbek, rus va ingliz tillarida mavzu, qisqa annotatsiya, tayanch so‘z va iboralar (kalit so‘zlar) ilova qilinadi.

4. Maqola jurnal tahririyatiga “Microft Word” dasturida (“Times New Roman” 14 o‘lchamli shriftda, satrlar orasi bir yarim intervalda) terilgan holda ikki nusxada, qog‘oz va elektron varianti bilan topshiriladi.

5. Maqolaning umumiy hajmi (rasm, jadval va diagrammalar bilan birgalikda) 8-10 sahifadan, qisqa xabarlarining hajmi 4-5 sahifadan oshmasligi talab etiladi. Maqolaning bir nusxasi muallif(lar) tomonidan imzolanadi.

6. Muallifning familiyasi, ismi-sharifi, ish joyi, lavozimi, manzili (uy va xizmat telefon raqamlari, elektron pochta) ko‘rsatiladi.

7. Agar maqolaga rasm, jadval, diagramma, sxema, chizma, turli grafik belgilar kiritilgan bo‘lsa, ular aniq va ravshan tasvirlanishi, qisqartmalarning to‘liq izohi yozilishi lozim. Formulalar matnga maxsus kompyuter dasturlarida kiritilishi kerak.

8. Iqtibos olingan yoki foydalanilgan adabiyot satr osti izohi tarzida emas, balki maqola oxirida asosiy matndagi ketma-ketligi asosida umumiy ro‘yxatda ko‘rsatiladi. Matn ichidagi ko‘chirmadan so‘ng iqtibos olingan asarning ro‘yxatdagi tartib raqami va sahifasi kvadrat qavs ichida beriladi. Bu o‘rinda kitob, to‘plam, monografiyalar uchun mualliflarning ism-familiyalari, manbaning to‘liq nomi, nashr ko‘rsatkichi (shahar, nashriyot va nashr yili) ko‘rsatiladi. Jurnal maqolalari va boshqa davriy nashrlar uchun mualliflarning ism-familiyalari, maqola nomi, jurnal nomi, yili va soni, sahifa raqami ko‘rsatiladi.

9. Tahririyatga taqdim qilingan maqolalar tahririyat tomonidan taqrizga beriladi. Maqola taqrizdan qaytgach, agar zarur bo‘lsa, barcha savol va e‘tirozlar bo‘yicha muallifga qayta ishlash uchun taqdim etiladi. Maqola nusxalari qaytarilmaydi.

10. Ijobiy taqriz berilgan maqola tahririyat tomonida qabul qilingan sanaladi. Jurnal tahririyati maqola matnini qisqartirish va unga tahririy o‘zgartirishlar kiritishga haqlidir.

11. Institut professor-o‘qituvchilari tomonidan taqdim qilingan maqolalar muayyan yo‘nalishlar bo‘yicha tahririyat a‘zolarining yoki fan doktorlarining taqriz-tavsiyasi (tegishli tartibda rasmiylashtirilgan bo‘lishi lozim) asosida qabul qilinadi.

12. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan qabul qilinmaydi va ko‘rib chiqilmaydi.

Требования, предлагаемые к статьям для издания в журнале:

1. Для статьи, предъявляемой на издание, представленной в редакцию журнала требуется:
  - 1) акт экспертной комиссии - в 2-х экземплярах;
  - 2) рецензия-рекомендация, подписанная доктором наук и специалистом-филологом (подпись должна быть заверена надлежащим образом), входящими в редколлегию научного направления, в котором написана статья.
2. Статьи могут быть написаны на узбекском, русском или английском языках.
3. Независимо от языка, на котором написана статья, она сопровождается заголовком, короткой аннотацией, ключевыми словами и фразами (ключевыми словами) на трех языках - узбекском, русском и английском.
4. Статья, предоставляемая в редакцию журнала, должна быть в редакции «Microsoft Word» (шрифт Times New Roman 14-мерный, межстрочный интервал 1,5) в двух экземплярах, в бумажной и электронной версии.
5. Общий объем статьи (включая рисунки, таблицы и схемы) не должен превышать 8-10 страниц, размер коротких сообщений не должен превышать 4-5 страниц. Копия статьи подписывается автором (авторами).
6. Указываются фамилия, имя, место работы, должность, адрес автора (домашний и служебный телефоны, электронная почта).
7. Если в статью включены рисунки, таблицы, схемы, диаграммы, различные графические обозначения, они должны быть четко и ясно описаны, полное объяснение сокращений. Формулы необходимо вводить в текст в специальных компьютерных программах.
8. Упомянутая или использованная литература указывается в общем списке в конце статьи в соответствии с последовательностью в основном тексте, а не в виде подзаголовков. После копии в тексте в квадратных скобках указывается порядковый номер и страница в списке цитируемых работ. Здесь указываются имена авторов книг, сборников, монографий, полное название источника, индекс издания (город, издатель и год издания). Для журнальных статей и других периодических изданий указываются имена авторов, название статьи, название журнала, год и номер, номер страницы.
9. Статьи, поступившие в редакцию, рецензируются редакционной коллегией. По возвращении из рецензирования статья будет передана автору на доработку по всем вопросам и возражениям, если это необходимо. Копии статей не возвращаются.
10. Положительно рецензированная статья считается принятой редакцией. Редакция журнала имеет право сокращать текст статьи и вносить в него редакционные изменения.
11. Статьи, представленные профессорами и преподавателями Института, принимаются на основании рецензий (рекомендованных в соответствующем порядке) членами редакционной коллегии или докторами наук по отдельным направлениям.
12. Статьи, не соответствующие вышеуказанным требованиям, не принимаются и не рассматриваются редакционной коллегией.

Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar 2024 4-son
**REQUIREMENTS FOR PUBLISHED ARTICLES IN THE JOURNAL “SCIENTIFIC
NEWS” UNDER THE KOKAND STATE PEDAGOGICAL INSTITUTE**

1. To the article submitted to the editorial board of the magazine
  - 1) act of the expert board - in 2 copies;
  - 2) a review-recommendation signed by a doctor of sciences and a philologist (the signature must be duly certified) included in the editorial board of the scientific direction in which the article was written.
2. Articles can be written in Uzbek, Russian or English.
3. Irrespective of the language in which the article is written, it is accompanied by three languages - Uzbek, Russian and English, subject, short annotation, key words and phrases (keywords).
4. The article is submitted to the editors of the magazine in Microsoft Word (Times New Roman 14-dimensional font, one-and-a-half line spacing) in duplicate, paper and electronic version.
5. The total size of the article (including pictures, tables and diagrams) should not exceed 8-10 pages, the size of short messages should not exceed 4-5 pages. A copy of the article is signed by the author (s).
6. The author's surname, name, place of work, position, address (home and service telephone numbers, e-mail) are indicated.
7. If the article includes pictures, tables, diagrams, schemes, diagrams, various graphic symbols, they should be clearly and clearly described, a full explanation of the abbreviations. Formulas must be entered into the text in special computer programs.
8. The referenced or used literature is listed in the general list at the end of the article based on the sequence in the main text, not in the form of subheadings. After the copy in the text, the serial number and page in the list of the cited work are given in square brackets. The names of authors for books, collections, monographs, the full name of the source, the index of publication (city, publisher and year of publication) are indicated here. For journal articles and other periodicals, the names of the authors, article title, journal title, year and number, page number are indicated.
9. Articles submitted to the editorial board will be reviewed by the editorial board. Upon return from review, the article will be submitted to the author for revision on all questions and objections, if necessary. Copies of articles will not be returned.
10. A positively reviewed article is considered accepted by the editors. The editors of the magazine have the right to shorten the text of the article and make editorial changes to it.
11. Articles submitted by professors and teachers of the Institute are accepted on the basis of reviews (recommended in the appropriate order) by members of the editorial board or doctors of science in certain areas.
12. Articles that do not meet the above requirements will not be accepted or considered by the editorial board.

Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar

Кокандский ГПИ. Научный вестник

“Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar” ilmiy jurnali OAK Rayosatining 2021-yil 31-martdagi qarori bilan OAK ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kimyo, biologiya, filologiya, tarix hamda 2023-yil 5-maydagi №337/6 sonli Rayosat qarori bilan Pedagogika fan tarmoqlari bo‘yicha milliy nashrlar sifatida kiritilgan.

Qo‘qon DPI Kengashining 30.08.2024-yildagi yig‘ilishida muhokama qilinib, ilmiy to‘plam sifatida chop etishga ruxsat etilgan. (1-bayonnoma).

Maqolalarning ilmiy saviyasi va keltirilgan ma’lumotlar uchun mualliflar javobgar hisoblanadi.

Bosishga ruxsat etildi: 2024-y. Nashriyot bosma tabog‘i –16,375.

Shartli bosma tabog‘i –8,18 Bichimi 60x84 1/8. Adadi 100.

Bahosi kelishilgan narxda.

«Poligraf Super Servis» МЧЖ

150114, Farg‘ona viloyati, Farg‘ona shahar, Aviasozlar ko‘chasi 2 –uy

Elektron manzil: kspi_info@edu.uz

№4/2024